

TALOUSARVIO TEKSTIOSA LAUTAKUNNALLE

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tarkoitetaan palveluita, joilla edistetään ihmisten terveyttä, hyvinvointia, toimintakykyä, osallisuutta ja turvallisuutta.

Kuntalaki (2015/410) määrittelee kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhdeksi kunnan perustehtäväksi. Myös terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) on määritelty kuntien tehtäviä kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Luhangan kuntaan on perustettu hyvinvointityöryhmä 2022 ja kunnassa hyvinvointijohtaja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä asioita ja toimii yhteyshenkilönä hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen myötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyötä. Tulevan HYTE-kertoimen tavoitteena on kannustaa hyvinvointialueita ja kuntia huolehtimaan ehkäisevästä työstä sosiaali- ja terveystaloudissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuut ja tehtävät määrittyvät uudella tavalla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ensisijainen vastuu on kunnissa siltä osin, kun se kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvointialueilla puolestaan on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kun tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin eli sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja sen järjestämiseen.

Hyvinvoinnin edistämisen tehtävä on laaja ja edellyttää toimijoilta poikkihallinnollista yhteistyötä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ei ole mikään erillinen kulu tai menokohta kunnan talousarviossa, vaan hyvinvointi on yhteydessä aina koulutukseen, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalveluihin, kaavoitukseen, vesihuoltoon, ympäristön tilaan, liikennejärjestelyihin sekä moniin muihin kunnan hoitamiin tehtäviin.

Hyvinvoinnin edistämistyössä tärkeässä osassa ovat vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt, yritykset ja seurakunnat. Kunnassa tehtävällä Hyvinvointityöllä voidaan edistää monin tavoin kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, sekä myös kunnan elinvoimaa. Vuonna 2025 tavoitteenamme on huomioida ja edistää kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä - ja sekä turvallisuutta. Kunnan hyvinvointisuunnitelma on tehty vuosille 2024–2025. Uusi suunnitelma tehdään tulevana vuonna vuosille 2026–2029, sekä laaja hyvinvointikertomus päivitetään. Voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman painopisteet ovat:

1. Hyvä, liikunnallinen, toimintakykyinen ja turvallinen arki
2. Hyvinvointia ja terveyttä edistävät lähipalvelut
3. Kuntalaisten osallisuuden edistäminen
4. Lapsi- ja perhelähtöiset palvelut

Kannustamme ja ohjaamme kuntalaisia huolehtimaan omasta terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Pyrimme omalta osaltamme luomaan terveyttä edistävän ja turvallisen asumisympäristön kuntalaisille. Liikkuminen ja toimintakyky arjessa on tärkeää kaiken ikäisille. Kunta, kansalaisopisto, urheiluseurat ja yhdistykset luovat mahdollisuuksia liikkumiseen ympäri vuoden yksin mutta myös yhdessä.

Seuraamme kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilaa aktiivisesti ja järjestämme terveyteen liittyviä teemapäiviä ja tapahtumia sekä jaamme tietoa hyvinvoinnista. Jatkamme myös kunnassa viime vuonna aloitettua ennalta ehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä, sekä luomme ja selkeytämme yhteistyörakenteita naapurikuntien, hyvinvointialueen ja eri järjestöjen sekä kolmannen sektorin kanssa.

Pyrimme kunnassa järjestettävien tapahtumien ja hyvinvointipäivän, jota järjestetään yhden kerran kuukaudessa tuovan meille tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä tarpeista. Tapahtumien kautta pyrimme osallistamaan eri ikäisiä kuntalaisia mukaan kunnan hyvinvointityön suunnitteluun ja kehittämiseen.

Hyvinvointia edistävät hankkeet

Luhangan kunta on ollut ansiokkaasti mukana kahdessa hankkeessa, jotka kohdentuneet ikääntyneiden hyvinvointiin. Hykari –hankkeessa (2022–2024) luodaan vapaaehtoistyön toimintamalli ja koulutetaan vapaaehtoisia hyvinvointikavereita iäkkäiden avuksi. Hankkeen päämäärä on tukea yli 60 v yksinäisyyttä tai pientä apua arkeensa tarvitsevia. Tavoitteena mahdollistaa ikäihmiselle hyvä arki ja antaa tukea itsenäiseen elämään. Hykari toimintamalli luodaan yhdessä paikallisten toimijoiden kunnan, seurakunnan, yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Toiminta on tuottanut kuntaan koulutettuja vapaaehtoisia ja Luhangan Martat ovat aktiivisesti lähteneet hankkeeseen mukaan järjestämällä säännöllistä ohjelmaa ikääntyville kuntalaisille. Vaikka hanke päättyy 31.12.2024 niin Hykari hankkeen aikana jalostuneet toimintamallit ovat käytössä myös edelleen kunnassa kuntalaisten hyvinvointia tukien.

Kansalaisareenan kolmivuotinen Kohti tulevaa -ennakointihanke käynnistyi 4.4.2022 ja jatkuu edelleen. Valtakunnallisen hankkeen tavoite on vahvistaa kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisvaikuttamisen tulevaisuuskestävyyttä. Hankkeen aikana tarjoamme järjestöille, yhdistyksille ja yhteisöille apua ja koulutusta toimintaympäristön seurantaan sekä ennakointi- ja tulevaisuusmenetelmien käyttöön. Kasvatamme toimijoiden taitoja havainnoida ja ymmärtää erilaisia yhteiskunnallisia muutosilmiöitä ja niiden vaikutuksia ihmisiin ja yhteisöihin. Hankkeeseen mukaan lähteminen tuo Luhangan kunnalle lisäresursseja hankkeen aikana vapaaehtoistyön koordinointiin ja koulutuksen myötä uusia työkaluja terveyden- ja hyvinvoinnin edistämiseen kunnassa sekä vapaaehtoistyöhön.

Haemme liikunnan edistämiseen hankerahaa, jonka avulla käynnistäisimme kunnassa liikuntaneuvonnan vahvistamaan kaikenikäisten liikkumista ja hyvinvointia.

Työllisyys

Työllisyyspalvelut vuonna 2025

Työllisyyden hoito siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Luhanka kuuluu eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jota Jämsä hallinnoi. Uudistuksella ja uudella monialaisella yhteistyöllä

tavoitellaan kuntiin lisää elinvoimaa ja työllistymisen lisäksi asiakkaiden parempaa sekä nopeampaa ohjautumista palveluntarpeensa mukaisten palveluiden tai sosiaaliturvan piiriin. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille myös uuden valtiosuustehtävän. Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa.

Sivistystoimen hallinto

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta valmistelee ja tekee esityksiä sekä päättää sivistystoimen alaisista varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä muun toimialueensa toiminnan perusteista ja ohjeista, toimialansa kehittämissuunnasta, painopistealueista ja toimintasuunnitelmasta. Lautakunta tekee myös esityksiä sivistystoimialan hoitamiseen tarvittavista määrärahoista. Luhangan kunnassa sivistystoimen toimialaan kuuluvat varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lisäksi kirjastopalvelut, kansalaisopisto, kulttuuritoimi, nuorisotoimi, liikunta ja ulkoilu sekä hanketyö.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan hallintomenoihin tulevat henkilöstö- ja toimistokustannukset sekä lautakunnan kokouksiin liittyvät menot kokouspalkkioineen ja matkakorvauksineen.

Luhangan sivistystoimen visio varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osa osalta on: "Täällä tehdään tulevaisuus yhdessä".

Varhaiskasvatus vuonna 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tehtävänä on tukea perheiden kasvatustyötä ja lasten myönteistä kasvua sekä kehitystä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Työelämän vaatimusten muuttuessa myös varhaiskasvatuksen tulee vastata perheiden tarpeisiin esimerkiksi tarjoamalla varhaisvatusta perheiden tarpeeseen muuttuvina läsnäoloaikoina.

Kunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta ja osana jokaisen lapsen henkilökohtaista varhaiskasvatusta laaditaan omat vasut yksilöllisesti jokaiselle lapselle yhteistyössä huoltajien kanssa.

Tarvittaessa varhaiskasvatuspalveluja ostetaan Jyväskylän seudulliselta päivähoiton palvelualueelta tai lähikunnista. Ostopalvelua käytetään Luhangassa silloin, kun perheiden hoidontarve liittyy esimerkiksi vuorotyön vaatimukseen ja tarvitaan ilta- tai ympärivuorokautista hoitoa. Hinnoittelussa ja toiminnassa noudatetaan Jyväskylän seudullisia käytäntöjä ja toimintaperiaatteita. Luhanka on mukana varhaiskasvatuksen seudullisessa yhteistyöryhmässä. Luhangan kunta myy myös omia varhaiskasvatuspalvelujaan muille kunnille silloin kun varhaiskasvatuksen lapsimäärä sen sallii.

Talousarviovuosi 2025 varhaiskasvatuksessa

Vuonna 2018 voimaan astuneen varhaiskasvatustlain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa tapahtuva päivähoito on näin osa tätä kokonaisuutta, jonka täydentää pedagogisesti perustellut kasvatuksen ja opetuksen osa-alueet.

Luhangan kunta järjestää alle esikouluikäisille lapsille varhaiskasvatuspalvelut ryhmäperhepäivähoitona Tammijärvellä ryhmäperhepäivähoitokodissa, jossa paikkoja on yhteensä 12 alle 6-vuotiaille lapsille. Varhaiskasvatuksessa työskentelee tällä hetkellä kaksi (2) lastenhoitajaa ja yksi (1) perhepäivähoitaja. Varhaiskasvatus tarpeen kasvaessa valmistaudumme lisäämään henkilökuntaa perhepäivähoitaja/lastenhoitaja sekä tilan heille.

Luhangan varhaiskasvatus pyritään pitämään toimintasuunnitelman mukaisesti pari viikkoa kiinni heinäkuussa. Hyvityskäytännöt asiakasmaksuissa ovat käytössä koululaisten loma-aikoina. Tämä auttaa suunnittelemaan toimintaa, järjestämään sisäisiä työjärjestelyjä tai sijaisuuksia. Varhaiskasvatus sijaitsee Luhangan koulun vieressä, mikä mahdollistaa tarvittaessa henkilökuntaresurssin käytön siellä, missä sitä eniten tarvitaan ja mahdollistaa sijaisuuksien järjestämisen sisäisin järjestelyin akuuteissa tilanteissa.

Suunnitelmavuodet 2026–2027

Vuonna 2023 Luhankaan on syntynyt kuusi (6) lasta ja 2024 syntyy lähes saman verran lapsia. Eli kunnan varhaiskasvatuspalvelun tarve lisääntyy ja joudumme jatkoissa miettimään kuinka järjestämme toimintaa lapsimäärän lisääntyessä kunnassamme.

Perusopetus vuonna 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027

Toiminnan kuvaus / palveluajatus

Perusopetuksen tehtävänä on opetus- ja kasvatustehtävä, jossa monipuolisesti tuetaan oppilaiden osaamista, positiivisen identiteetin kehittymistä ja kasvua yhteiskunnan jäseneksi. Perusopetus tukee oppilaiden valmiuksia erilaisten muutosten kohtaamiseen, kriittiseen arviointiin ja kasvuun yhteiskunnan jäseneksi ja sen rakentajaksi.

Perusopetuksessa koulun ja kodin yhteistyö on merkittävässä osassa, kun tuetaan oppilaiden kasvua opetustyöllä. Perusopetuksen perustehtävänä ovat oppilaiden osallisuuden mahdollistaminen, osaamisen varmistaminen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen.

Sivistystoimen toiminta-ajatuksena Luhangassa on opetuksen osa-alueella taata kaikille oppilaille tasa-arvoiset opetuspalvelut asianmukaisin ja riittävin välinein, tiloin ja koulutetun henkilökunnan avulla.

Luhangan koulu

Luhangan alakoulu, toimii Tammijärvellä vuonna 2017 käyttöön otetuissa tiloissa.

Luhangan kunnassa on kuluvana lukuvuonna valtionosuuksien laskennan tilastointipäivänä 20.9.2024 kirjoilla 41 perusopetuksen oppilasta ja yksi (1) esiopetuksessa oleva oppilas. Luhangan koulun oppilaat lukuvuonna 2024–2025 tulevat seuraavista kotikunnista: Luhanka, Jyväskylä, Hartola, Joutsa.

Kotikuntatilasto lv. 2024–2025

	Oppilaita	Kotikunta Luhanka	Kotikunta Joutsa	Kotikunta Jyväskylä	Kotikunta Hartola
Esikoulu	1	1	-	-	-
1. lk	5	4	-	1	-
2. lk	5	4	1	-	-
3. lk	4	1	2	1	-
4. lk	11	10	1	-	-
5. lk	8	8	-	-	-
6. lk	8	7	1	-	-
Yhteensä	42	35	5	2	-

Talousarviovuosi 2025 esi- ja perusopetuksessa

Luhangan koulussa työskentelee kolme (3) vakituista luokanopettajaa, joista yksi toimii myös koulunjohtajana. Koulussa on lisäksi yksi (1) päätoiminen tuntiopettajaa, jonka työaika on jaettu kolmeen osaan (erityisopetus, kielet ja luokanopettaja) Koulussa toimii myös yksi (1) vakituinen koulunkäynninohjaaja, joka työskentelee koulupäivien päätyttyä koululaisten iltapäivätoiminnan vastuuohjaajana. Lisäksi lukuvuodeksi on palkattu määräaikainen koulunkäynninohjaaja, joka toimii oppilaiden lisääntyneen tuen tarpeen mukaisesti eri vuosiluokilla koulunkäynninohjaajana.

Koulussamme kokoontuu myös oppilaiden osallisuutta edistävä oppilaskunta, jonka oppilasjäsenet kokoontuvat ohjaavan opettajansa kanssa säännöllisesti kokouksiin. Oppilasjäsenet valitaan oppilaskuntaan lukuvuosittain äänestämällä.

Luhangan koulun oppilaat luokittain lukuvuonna 2024–2025

Luokat	Oppilasmäärät
0–2. lk	1+4+6 =11
3–4 lk	4+11=15
5.–6. lk.	8+8 = 16
Yhteensä	42

Lukuvuoden 2025–2026 oppilasmäärä, ennuste

Luokat	Oppilasmäärät
0.–2. lk.	$1+1+5=7$
3.–4.lk.	$7+4=11$
5.–6.lk	$11+8=19$
Yhteensä	37

Suunnitelmavuodet 2025–2026

Lukuvuoden 2025–2026 uudet esiopetuksen oppilaat ja perusopetuksen oppilaat ilmoittautuvat kouluun tammi-helmikuussa 2025. Tämän jälkeen on tiedossa tarkat oppilasmäärät tulevalle lukuvuodelle. Vuoden 2025 talousarvioehdotuksen lukujen pohjana on oppilasmääräennusteen mukainen oppilasmäärä ja henkilökunnan kokoonpano määräytyy kouluun oppilaksi tulevien oppilaiden määrän ja oppimiseen tarvittavan tuen määrän mukaan. Oppilasmäärä näyttää olevan tällä hetkellä laskeva.

Oppilasmäärän vähetessä oppilaat tullaan jakamaan ikäryhmittäin niin, että alkuopetuksen luokka on 0.–2. luokat, ja muut yhdysluokat ovat edellisen lukuvuoden tapaan luokat 3.–4. ja 5.–6.

Luhangan koulu toimii alueensa seutukouluna ja jatkossa tiivis yhteistyö ympäröivien kuntien Joutsan, Jyväskylän ja Hartolan kanssa on tärkeää, jotta koulun oppilasmäärä pysyy lähes nykyisellä tasolla. Aiemman linjauksen mukaisesti Luhangan kunta on maksanut koulukuljetuksen myös oppilaille, jotka tulevat Pappisista, Vuorenkylästä, Putkilahdesta.

Luhangan koulun aamu- ja iltapäivätoiminta

Luhangassa esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan tarvittaessa varhaiskasvatuksessa. Huoltajat hakevat aamu- ja iltapäivään täydentävää varhaiskasvatusta varhaiskasvatushakemuksella. Luhangan koulun vakituinen koulunkäynninohjaaja toimii vastuuhajaajana myös koululaisten iltapäivätoiminnassa. Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuonna 2025–2026 koulupäiväisin klo 12.30–16.00 välisenä aikana. Koululaisten iltapäivätoiminta täyttää lakisääteisen iltapäivätoiminnan kriteerit, joten Luhangan koulu saa valtion myöntämän valtionosuuden toiminnan järjestämiseen. Tämä valtionosuus määräytyy ohjaustuntien mukaan.

Koululaisten iltapäivätoimintaan koulupäivin ja kesän iltapäivätoimintaan kesäisin voivat ilmoittautua ensisijaisesti kaikki Luhangan koulun 1.–2. luokan oppilaat sekä muiden vuosiluokkien tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa olevat oppilaat. Ryhmään otetaan muitakin Luhangan koulun oppilaita, jos ryhmässä on tilaa. Koululaisten iltapäivätoimintaan otetaan maksimissaan yksi ryhmä. Ryhmäkoko määräytyy niin, että yhtä ohjaajaa kohti suositellaan olevaksi maksimissaan 12 lasta.

Iltapäivätoiminnassa ryhmän koko vaihtelee kuitenkin päivittäin. Jatkossa harrastekerhojen vaikutusta iltapäivätoiminnan käyttäjämääriin arvioidaan ja tarkastellaan tarvittaessa. Koululaisten iltapäivätoiminnasta peritään osallistumismaksu perheiltä. Välipala on osallistujille maksuton

Yleissivistävä koulutus

Kansalaisopisto

Luhangan kunta ostaa Jyväskylän kansalaisopistolta opetustunteja yhteensä 470 tuntia/vuosi, jotta Luhangan kunnassa voidaan toteuttaa vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaista koulutustehtävää ja vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Luhangassa Jyväskylän kansalaisopiston kurssitarjonta vuonna 2025 vastaa musiikin, tekstiili- ja teknisen työn, liikunnan ja terveyden- ja hyvinvoinnin opettamisen tarpeisiin.

Kulttuuritoimi

Kulttuurin tarkoituksena on tuottaa kaikenikäisille kuntalaisille virkistystä ja elämyksiä. Kulttuuritoimen tehtävänä on tuoda näkyvästi esille myös kunnan omia kulttuurikohteita. Yhteistyössä muiden toimijoiden kuten järjestöjen ja paikallisten yrittäjien kanssa on mahdollista tuoda ja luoda erilaisia kulttuuritapahtumia kuten konsertteja, näyttelyitä tai muita monen ikäisille sopivia kulttuuritapahtumia Luhangan kuntaan.

Kirjastopalvelut

Kirjaston osa-alueella toiminta-ajatuksena on tarjota kaikille asiakkaille ilmaiset kirjastopalvelut koulutetun henkilöstön, ilmaisten tilojen ja lainattavan materiaalin avulla. Vuoden 2025 kirjaston toiminnan tunnusluvuissa ei tule olemaan suurempia muutoksia, sillä lainaukset ja kävijät ovat samaa tasoa kuin edellisvuosina. Luhangan kunnassa hyvinvointijohtaja toimii kirjastonhoitajan esihenkilönä. Kirjaston palkkamenot sisältävät yhden vakinaisen kirjastonhoitajan palkkamenot sivukuluineen, vuosilomansijaisen palkkamenot sivukuluineen ja ilta- ja lauantaiyölisät. Muiden palveluiden ostoihin on varattu erikseen määräraha kirjastojärjestelmämenoihin, koska niiden arvioidaan kasvavan uusien kirjastojärjestelmään liittyvien lisätoimintojen myötä.

Luhangan kirkonkylän kirjasto pidetään aiemman sivistyslautakunnan tekemällä päätöksellä avoimna lauantaisin ja Tammijärven kirjasto kiinni maanantaisin. Tammijärven kirjasto on avoimna yhteensä 17 h/vko ja pääkirjasto yhteensä 16 h/vko 1.10.2024 alkaen. Luhangan kirjastopalvelut on pyrkinyt palvelemaan hyvin myös kuntamme kesä- ja vapaa-ajan asukkaita. Kesällä 2024 pääkirjastolla oli laajennetut aukioloajat heinäkuun ajan ja Tammijärven kirjastolla puolestaan lyhyemmät aukioloajat tuolloin, sillä Tammijärven kirjasto oli kiinni perjantait ja pääkirjasto avoimna lisäksi perjantaisin. Tammijärvellä kirjaston vahvuuden luo kirjaston ja koulun läheisyys. Kesikirjastot, johon myös Luhangan kirjastot kuuluu, luovat uusia mahdollisuuksia kirjastojen väliselle yhteistyölle mm. yhteisten seutukuljetusten ja yhteisen kirjastokortin avulla.

Nykyaikaiset internetyhteydet ovat kirjastoissa edenneet nykypäivän vaatimusten tasolle, sillä kummassakin kirjastossa asiakkailta on mahdollisuus käyttää mm. omaa kannettavaansa ja kirjastoissa on langattomat laajakaistat. Kirjastoissa on 7 tablettia ryhmien ja asiakkaiden käyttöön ja lisäksi 2 lainattavaa tablettia asiakkaiden käyttöön. Lisäksi kirjaston tavoitteena on jatkossakin lasten

ja nuorten lukemisharrastuksen edistäminen mm. satutunteja, kirjavinkkauksia, lukupiirejä ja kirjastonkäytön opetusta järjestämällä.

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja kehitystä kannustaen osallistumaan omaehtoiseen toimintaan, joka edistää heidän hyvinvointiaan. Nuorisotoimen tulee tarjota nuorille toimintaa, joka vahvistaa nuorten osaamista ja itsenäistymistä sekä tarjoaa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisotyö suuntautuu pääosin 12–17-vuotiaisiin nuoriin. Luhangan kunnassa nuorisotyötä ovat ansiokkaasti tehneet paikalliset urheiluseurat Luhangan Väre ja Tammijärven Tammi lähinnä liikuntaan suuntautuvalla toiminnallaan. Luhangan koulun toimesta harrastekerhoja on suunnattu lähinnä varhaisnuorille eli 7–12-vuotiaille tarkoitettuun kerhoon.

Nuorisotyötä tehdään vuonna 2025 yhteistyössä Luhangan kunnan ja Mannerheimin lastensuojeluliiton Luhangan ry:n kanssa. Joutsan kunnan nuorisotyön ja vapaa-aikatoimen kanssa teemme yhteistyötä ja yhteisiä retkiä/tapahtumia. Nuorisokahvila kokoontuu säännöllisesti koulun tiloissa. Vuoden 2025 alusta vanhan koulun alaluokissa. Valvojina toimii kaksi huoltajaa vuorotellen. Yhteishenkilönä kunnassa toimii hyvinvointijohtaja.

Liikunta ja ulkoilu

Liikunnan ja ulkoilun tavoitteena on järjestää vapaa-ajan harrastustoimintaa sekä liikuntatoimintaa kaikille väestöryhmille kouluikäisistä ja nuorista lähtien aina aikuisväestöön ja eläkeryhmiin saakka. Terveysliikunnan merkitys sairauksia ennalta ehkäisevänä toimintana otetaan huomioon. Liikunnan ja ulkoilun osa-alueella pyritään luomaan edellytykset kuntourheilun harrastamiselle kunnassa. Tilojen ja eri liikuntapaikkojen tehokas käyttö eri väestöryhmien kautta luo viihtyisyyttä, palveluja ja vetovoimaisuutta kuntamme hyväksi sekä Tammijärven Luhangan koulun liikuntasalin että kirkonkylän Kylätalon avulla.

Liikunnan palvelut ovat kunnan rakentamien liikuntatilojen osalta osittain hyvällä tasolla. Kunnassa on liikuntasali, kaksi kuntosalia, kaksi valaistua pallokenttää, joihin talvella kootaan jääkiekkokaukalot. Näiden lisäksi on ulkoilureittejä luonnossa liikkumiseen ja kaksi kunnan ylläpitämää uimarantaa. Luhangan koulun läheisyydestä löytyy Tammijärven pururadan ympäristöön kesällä 2019 asennettu 6-korinen frisbeegolfrata. Radan ylläpitoon ja kunnostamiseen tulee varautua taloudellisesti jatkossa.

Vuonna 2025 uimakoulu pyritään jälleen järjestämään rantauimakouluna ainakin Tammijärven uimarannalla. Uimakoulut järjestetään ilmoittautumisten mukaisesti Tammijärven uimarannalla tai Mämminiemen rannassa.

Kesällä 2022 kunnostettiin Tammijärven uimaranta ja sen lähialueet pururadan ympäristö mukaan lukien. Tammijärven pururata on uusittu jo vuoden 2018 aikana. Kirkonkylän pururata on uusittu vuonna 2017. Molemmat pururadat vaativat jatkuvaa ylläpitoa.

Talousarvioon 2025 on varattu rahaa asiakaspalvelujen ostoon (sisältää latujen ja jääkenttien kunnostustyöt) sekä vapaa-aikatoimen avustuksiin (sisältää seurojen ja järjestöjen vapaa-aikaan ja liikuntaan ohjatut avustukset).

